

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/25/2024
Identifikačné číslo spisu:	8814211436
Dátum vydania rozhodnutia:	31.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8814211436.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobu E. U., nar. X. I. XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, XXX XX R. F. Q., zastúpeného JUDr. Martinom Staroňom, advokátom, so sídlom Hlavná 89, 080 01 Prešov, proti žalovanému LPH Vranov n/T, s.r.o., so sídlom Pod Dolami 838, 093 02 Vranov nad Topľou, IČO: 31 706 029, zastúpenému JUDr. Katarínou Hroncovou, advokátkou, so sídlom Dr. Clementisa 1214/4, 977 01 Brezno, o zaplatenie 187 587,72 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7Cb/33/2015, o dovolaní žalobcu a o dovolaní žalovaného, obe proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/45/2021-477 z 31. mája 2022, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/45/2021-477 z 31. mája 2022 v celom rozsahu z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) v poradí prvým rozsudkom č. k. 7Cb/33/2015-195 zo 4. októbra 2018 (ďalej aj „prvý rozsudok súdu prvej inštancie“) v prvom výroku konanie o zaplatenie sumy 37 234,28 eura zastavil, v druhom výroku žalobu vo zvyšku zamietol, v treťom výroku uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 100 % a vo štvrtom výroku žalobcovi vrátil zloženú zálohu vo výške 43,20 eura s tým, že bude vrátená po právoplatnosti rozsudku. Predmetný rozsudok nadobudol v prvom a štvrtom výroku právoplatnosť dňa 6. decembra 2018.

2. O odvolaní žalobcu proti druhému výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým vo zvyšku zamietol žalobu a súvisiacemu tretiemu výroku, ktorým priznal žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 3Cob/19/2019-244 z 27. júna 2019 (ďalej aj „uznesenie odvolacieho súdu“), tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o zamietnutí zvyšku žaloby a o náhrade trov konania zrušil a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že súd

prvej inštancie v napadnutom rozsudku nesprávne právne posúdil záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným, otázku splatnosti pôžičky žalobcu ako aj premĺčanie nároku žalobcu, keď dospel k nesprávne právnemu záveru, že Zmluva o nadriadenosti záväzku z 5. decembra 2003 (ďalej aj „Zmluva o nadriadenosti záväzku“) neobsahuje dohodu medzi veriteľom (žalobcom) a dlžníkom (žalovaným) o odklade splatnosti existujúceho záväzku žalovaného voči žalobcovi. Odvolací súd inštruoval súd prvej inštancie opätovne posúdiť právny nárok žalobcu vzhľadom na ním konštatovaný odklad splatnosti záväzku žalovaného voči žalobcovi (v bode 8. a 9. odôvodnenia), a v prípade zistenia, že kontokorentný úver nebol splatený, posúdiť nárok žalobcu aj z pohľadu toho, či možno od neho spravodlivo žiadať na vyčkanie splatenia kontokorentného úveru, ak žalobca prestal byť v roku 2012 spoločníkom spoločnosti žalovaného.

3. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom č. k. 7Cb/33/2015-387 z 26. mája 2021 (ďalej aj „druhý rozsudok súdu prvej inštancie“) žalobu zamietol a žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd osobitným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

4. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej spoločnosti pôvodne vrátenia pôžičky vo výške 224 822 eur, po čiastočnom späťvzatí žaloby v časti 37 234,28 eura sa domáhal vrátenia pôžičky v sume 187 587,75 eura. Žalobu odôvodnil tým, že ešte ako spoločník žalovanej obchodnej spoločnosti túto sumu vložil do spoločnosti ako pôžičku. V roku 2012 došlo k zrušeniu účasti žalobcu ako spoločníka žalovanej obchodnej spoločnosti, preto sa domáhal vrátenia tejto pôžičky spolu s úrokom z omeškania. Uplatnený nárok žalovaný poprel. Jednak namietal, že žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie takejto žaloby, keďže žalobca žalovanému oznámil, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok z 5. júna 2006 (ďalej aj „Zmluva o postúpení pohľadávok“) došlo k postúpeniu tejto pôžičky na tretí subjekt. Ďalej žalovaný namietal, že mu vo vrátení tejto pôžičky žalobcovi bráni ručenie, ktoré obsahuje Zmluva o nadriadenosti záväzku z 5. decembra 2003.

5. Medzi stranami sporu bolo sporné, či žalobca je aktívne legitimovaný na podanie takejto žaloby z dôvodu, že podľa námietky žalovaného malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že k platnému postúpeniu pohľadávky nedošlo pre neplatnosť Zmluvy o postúpení pohľadávok. Navyše aj na základe upozornenia Tatra banky, a. s., že žalobca takéto oprávnenie, v zmysle Zmluvy o nadriadenosti záväzku, nemá, došlo k zrušeniu Zmluvy o postúpení pohľadávok, v dôsledku čoho je žalobca naďalej aktívne legitimovaný na podanie žaloby o vrátenie tejto pôžičky.

6. Vzhľadom na záver vyjadrený odvolacím súdom v uznesení, ktorým zrušil v poradí prvý rozsudok prvoinštančného súdu v časti zamietajúcej žalobu, žalobca uviedol, že už v roku 2012 došlo k zrušeniu jeho účasti ako spoločníka v žalovanej spoločnosti. Preto nie je možné od neho spravodlivo žiadať, aby na základe zákazu domáhať sa vrátenia pôžičky pred tým, než budú splnené záväzky v zmysle Zmluvy o nadriadenosti záväzku vyplývajúce zo Zmluvy o kontokorentnom úvere č. 1213/03 z 11. júna 2003 (ďalej aj „Zmluva o kontokorentnom úvere“) a Zmluvy o splátkovom úvere č. 2130/03 z 5. decembra 2003 (ďalej aj „Zmluva o splátkovom úvere“), nemohol žiadať vrátenie tejto pôžičky. Ďalej bola sporná aj skutočnosť, či vzhľadom na ustanovenie Zmluvy o nadriadenosti záväzku, ktoré žalobcovi zakazuje domáhať sa vrátenia tejto pôžičky pred splnením záväzkov zo Zmluvy o kontokorentnom úvere a Zmluvy o splátkovom úvere, sa žalobca nemôže domáhať vrátenia tejto pôžičky, pretože v takomto prípade by ho Tatra banka, a. s., podľa Zmluvy o nadriadenosti záväzku, mohla sankcionovať.

7. Na odstránenie tejto spornosti súd prvej inštancie vykonal dokazovanie, na základe ktorého ustálil, že v konaní je preukázaná aktívna legitimácia žalobcu. Aj keď malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky, následne po tom, ako Tatra banka, a. s., upozornila žalobcu, že v prípade postúpenia pohľadávky voči nemu môže uplatniť oprávnenia v zmysle Zmluvy o nadriadenosti záväzku, a to menovite zmluvnú pokutu, došlo k zrušeniu Zmluvy o postúpení pohľadávok. Podľa súdu prvej inštancie zákon nezakazuje, aby došlo k zrušeniu takejto zmluvy a preto dospel k záveru, že na strane žalobcu je preukázaná aktívna legitimácia na podanie žaloby. Za účelom odstránenia spornosti ohľadom zrušenia Zmluvy o postúpení pohľadávok súd prvej inštancie vypočul aj svedka Ing. E.. Z bodu 3 Čestného vyhlásenia spoločnosti

International Steel Corporation, organizačná zložka, z 18. decembra 2017, ktoré má byť podpísané Ing. E. E. ako vedúcim organizačnej zložky vyplýva, že spoločnosť International Steel Corporation platne neuzatvorila dňa 24. septembra 2007 Dohodu o zrušení zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 05.06.2006 (ďalej aj „Dohoda o zrušení zmluvy o postúpení pohľadávky“). Vedúci organizačnej zložky Ing. E. E. na takýto právny úkon nemal udelený súhlas akcionárov zahraničnej osoby a nebol naň ani splnomocnený. Dohoda o zrušení zmluvy o postúpení pohľadávky sa mala zrušiť a fyzicky zničiť. Svedok najskôr k tejto Dohode o zrušení zmluvy o postúpení pohľadávky uviedol, že na tejto zmluve nie je jeho podpis, ale vzápätí na to dodal, že v odseku 3 čestného vyhlásenia došlo k omylu. Na základe týchto skutočností súd prvej inštancie ustálil, že došlo k zrušeniu Zmluvy o postúpení pohľadávok.

8. Ďalej prvoinštančný súd podľa inštrukcii odvolacieho súdu doplnil dokazovanie ohľadom splatnosti pohľadávky a zisťoval, či nastali podmienky v zmysle Zmluvy o nadriadenosti záväzku ohľadom splatnosti záväzku, z ktorých vyplýva, že splatnosť záväzku nastáva, a teda žalobca sa môže domáhať vrátenia pôžičky vtedy, ak budú splnené úvery, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o nadriadenosti záväzku. Z predloženej správy Tatra banky, a. s., z 1. júla 2020 mal súd prvej inštancie za preukázané, že Zmluva o nadriadenosti záväzku naďalej trvá, pričom úverový vzťah zo Zmluvy o splátkovom úvere zanikol splnením ku 31. júlu 2009 a úverový vzťah zo Zmluvy o kontokorentnom úvere naďalej trvá. Na základe uvedeného tak súd prvej inštancie dospel k záveru, že jeden z úverov, na ktorý sa vzťahuje zabezpečenie podľa Zmluvy o nadriadenosti záväzku nebol ešte uhradený, v dôsledku čoho nenastala podmienka splatnosti pôžičky.

9. Odvolací súd okrem uvedeného inštruoval súd prvej inštancie zaoberať sa tým, či je spravodlivé žiadať od žalobcu, aby naďalej dodržiaval ustanovenia Zmluvy o nadriadenosti záväzku, ktoré žalobcovi zakazujú domáhať sa vrátenia pôžičky, pokiaľ nebudú vyplatené úvery, na ktoré sa Zmluva o nadriadenosti záväzku vzťahuje. Ak by skutočnosť, že žalobca už nie je spoločníkom žalovanej spoločnosti, mala byť dôvodom pre posúdenie rozporu s dobrými mravmi a súd prvej inštancie by následne túto skutočnosť vyhodnotil ako rozpornú s dobrými mravmi a zároveň by žalovanému uložil povinnosť vrátiť žalobcovi pôžičku, súd by svojím rozhodnutím uložil povinnosť porušiť ustanovenie zmluvy, ktoré si dohodol žalobca, žalovaný a Tatra banka, a. s. Svojím rozhodnutím by tak súd zasiahol do ustanovení Zmluvy o nadriadenosti záväzku bez toho, že by dotknuté zmluvné strany mali na uvedenú zmenu vplyv. Takýmto rozhodnutím by súd neprimeraným spôsobom zasiahol do postavenia žalovaného, keďže by svojím rozhodnutím, ku ktorému sa Tatra banka, a. s., nemohla vyjadriť, ani ho nijakým spôsobom ovplyvniť zapríčinil, že by Tatra banka, a. s., za porušenie ustanovení Zmluvy o nadriadenosti záväzku uložila žalobcovi aj žalovanému pokutu. To, že kontokorentný úver doposiaľ nie je splatený je spôsobené tým, že sa opakovane prolonguje. Žalobca sa bránil tým, že žalovaná spoločnosť mala právo podpísať Zmluvu o kontokorentnom úvere, avšak popieral, že by prolongácie boli urobené v súlade so spoločenskou zmluvou. Sporové strany zhodne uviedli, že ak išlo o právny úkon nad hodnotu 50 000 DM, bolo potrebné tento úkon konzultovať s valným zhromaždením, pričom podľa žalobcu prolongácia úveru valným zhromaždením nebola schválená. Z obsahu dodatkov k Zmluve o kontokorentnom úvere vyplýva, že prolongácia sa vykonala ešte aj za účasti žalobcu v žalovanej spoločnosti. Žalobca, ako vtedajší spoločník žalovanej spoločnosti, voči takýmto dodatkom k prolongácii kontokorentného úveru neurobil žiadne úkony, ani nepredložil žiadny dôkaz o tom, že by takéto úkony namietal, ak mali byť v rozpore so spoločenskou zmluvou. Podľa názoru súdu prvej inštancie to, že následne žalobca podal návrh na zrušenie svojej účasti v žalovanej spoločnosti, k čomu ho mal viesť aj nesúhlas s opakovaným prolongovaním úveru nepreukazuje, že by reálne vykonal nejaké úkony, ktorými by sa snažil zabrániť prolongácii úveru. Z takejto nečinnosti žalobcu mal súd za to, že to nemožno pričítať na obranu, a že nie je možné spravodlivo požadovať, aby nepožadoval vrátenie pôžičky z dôvodu, že úver, ktorý je zabezpečený Zmluvou o nadriadenosti záväzku, nebol ešte uhradený. Z vykonaného dokazovania tiež nevyplynulo, že by žalobca ako účastník Zmluvy o nadriadenosti záväzku, ktorá upravila podmienky splatnosti pôžičky, urobil nejaký úkon voči Tatra banke, a. s., smerujúci k tomu, aby z dôvodu zrušenia jeho účasti v žalovanej spoločnosti, bolo toto ustanovenie zrušené alebo pozmenené.

10. Súd prvej inštancie skonštatoval, že na strane žalobcu a žalovaného neboli preukázané také

okolnosti, aby súd svojím rozhodnutím uložil žalovanému povinnosť vrátiť žalobcovi pôžičku, a teda aby svojím rozhodnutím zaviazal žalovaného povinnosťou porušiť ustanovenia Zmluvy o nadriadenosti záväzku, ktorá by v takom prípade následne umožnila Tatra banke, a. s., uložiť zmluvnú pokutu. Keďže súd nemal za dôvodné a preukázané, že nie je možné spravodlivo od žalovaného požadovať vrátenie pôžičky pred tým, než nastali podmienky splatnosti tak, ako sú uvedené v Zmluve o nadriadenosti záväzku, žalobu zamietol.

11. Proti v poradí druhému rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v celom rozsahu odvolanie z dôvodov podľa ustanovení § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 187 587,72 eura s 9,05 % ročným úrokom z omeškania od 11. decembra 2014 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

12. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 388 CSP v časti zmenil a postupom v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, ods. 2 CSP v časti ako vecne správne potvrdil.

13. O odvolaní žalobcu proti v poradí druhému rozsudku súdu prvej inštancie rozhodol odvolací súd rozsudkom č. k. 3Cob/45/2021-477 z 31. mája 2022 (ďalej aj „rozsudok odvolacieho súdu“), ktorým čiastočne zmenil napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 21 618,13 eura s úrokmi z omeškania vo výške 9,05 % ročne od 11. decembra 2014 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej zamietajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy prvoinstančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18. júla 2022.

14. Odvolací súd ešte pred odôvodnením svojho rozhodnutia poukázal na to, že po podaní odvolania žalobca doručil odvolaciemu súdu odvolaciu repliku, prílohou ktorej bol list Tatra banky, a. s., adresovaný žalobcovi a označený ako „Odpoveď na návrh na zrušenie zmluvy o nadriadenosti záväzku zo dňa 05. decembra 2003“, ktorým mu Tatra banka, a. s., oznámila, že nadriadené záväzky definované v bode 1.3. Zmluvy o nadriadenosti záväzku medzičasom zanikli.

15. V ďalšom kroku odvolací súd považoval za potrebné poukázať na to, že žalovaný ešte v odpore proti platobnému rozkazu (č. l. 32 spisu) tvrdil, že 6. júna 2006 mu žalobca oznámil, že 5. apríla (správne júna) 2006 postúpil časť pohľadávky vo výške 5 000 000 Sk (165 969,59 eura) na obchodnú spoločnosť International Steel Corporation, organizačná zložka Košice, ktorá zase 28. septembra 2006 žalovanému oznámila, že 28. septembra 2006 postúpila predmetnú pohľadávku na obchodnú spoločnosť International Steel Corporation, so sídlom Valley Road 15106, Woodstock, USA. Zároveň žalovaný oznámil, že si sumu 21 618,13 eura k 10. decembru 2014 jednostranne započítava s časťou svojej pohľadávky, ktorá mu vznikla z titulu náhrady škody uplatnenej voči žalobcovi v trestnom konaní vedenom voči jeho osobe ÚBOK, odbor Stred, Banská Bystrica pod sp. zn. PPZ-11/BOK-S-2006, v súčasnosti vedenej Okresným súdom Vranov nad Topľou pod sp. zn. 12T/88/2011 titulom časti zaplatených leasingových splátok.

16. Odvolací súd skonštatoval, že za okolností, keď z listu Tatra banky, a. s., doručeného odvolaciemu súdu žalobcom, bolo zrejmé, že nadriadené záväzky definované v bode 1.3. Zmluvy o nadriadenosti záväzku medzičasom zanikli, a teda žalovanému nič nebráni vrátiť žalobcovi poskytnutú pôžičku, bolo potrebné sa vysporiadať s otázkou, v akej výške je možné žalobcovi priznať nárok, ktorého sa v tomto konaní domáha.

17. Vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie časti pohľadávky vo výške 165 969,59 eura, odvolací súd uviedol, že žalovaný ako prílohu k odporu proti platobnému rozkazu doručil súdu prvej inštancie list zo

6. júna 2006, ktorým žalobca oznámil žalovanému, že 5. júna 2006 postúpil časť pohľadávky voči nemu vo výške 5 000 000 Sk obchodnej spoločnosti International Steel Corporation, organizačná zložka Košice a spolu s tým aj list z 28. septembra 2006, ktorým obchodná spoločnosť International Steel Corporation, organizačná zložka Košice oznámila žalovanému, že 28. septembra 2006 platne postúpila pohľadávku vo výške 5 000 000 Sk, ktorú mala voči nemu, svojej materskej spoločnosti International Steel Corporation, so sídlom Valley Road 15106, Woodstock, USA. Neskôr žalobca doručil súdu Dohodu o zrušení zmluvy o postúpení pohľadávky z 5. júna 2006 (č. l. 103 spisu), uzatvorenú medzi žalobcom ako postupcom a obchodnou spoločnosťou International Steel Corporation ako postupníkom, v zmysle ktorej sa zmluvné strany dohodli, že Zmluva o postúpení pohľadávky z 5. júna 2006 sa zrušuje s účinnosťou k 24. septembru 2007.

18. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že Dohoda o zrušení zmluvy o postúpení pohľadávky z 24. septembra 2007 bola uzatvorená neskoro, a to v čase keď pohľadávka odišla z dispozičnej sféry postupcu a zároveň aj z dispozičnej sféry prvého postupníka. Rovnako sa odvolací súd stotožnil s námietkou žalovaného, že Dohoda o zrušení zmluvy o postúpení pohľadávky je absolútne neplatná, keďže postupca už s právami nemohol disponovať, ako aj preto, že bola neurčitá, nezrozumiteľná, nejasná a nebolo ani preukázané, že by sa vzťahovala k samotnej dohode o postúpení pohľadávky.

19. S poukazom na uvedené skutočnosti tak odvolací súd dospel k právnomu záveru, že žalobca ohľadom sumy 165 969,59 eura, t.j. pôvodných 5 000 000 Sk, stratil aktívnu legitímáciu z dôvodu postúpenia pohľadávky na prvého postupníka, ktorý následne postúpil pohľadávku na ďalšieho postupníka, a to na svoju materskú spoločnosť so sídlom v USA.

20. K tvrdeniu strany žalobcu na pojednávaní dňa 31. mája 2022, že nenamietali neexistenciu zmluvy o postúpení pohľadávky, ale namietali, resp. namietajú neplatnosť oznámenia o postúpení pohľadávky a k reakcii strany žalovaného, že nesplnenie oznamovacej povinnosti postupcu v stanovenej lehote alebo vôbec nemá vplyv na platnosť postúpenia a na jeho právne účinky, odvolací súd uviedol, že žalobca svoje tvrdenie o neplatnosti oznámenia o postúpení pohľadávky, rovnako ako svoje tvrdenia o neexistencii zmluvy o postúpení pohľadávky, nepreukázal.

21. Ohľadom nároku žalobcu na zaplatenie časti pohľadávky vo výške 21 618,13 eura, odvolací súd poukázal na to, že žalovaný doručil súdu prvej inštancie spolu s odporom proti platobnému rozkazu list z 27. februára 2015, označený ako „Jednostranné započítanie pohľadávok a záväzkov“ a adresovaný žalobcovi, ktorým v zmysle ustanovenia § 580 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) jednostranne započítal k 10. decembru 2014 ich vzájomné pohľadávky a záväzky v hodnote 21 618,13 eura. Strana žalobcu k tomuto nároku žalobcu na pojednávaní konanom 31. mája 2022 uviedla, že síce je proti žalobcovi podaná obžaloba v súvislosti so sporom žalovaného, ale žalobca túto škodu neuznáva a v trestnej veci nebolo doposiaľ rozhodnuté ani nebol vytýčený termín hlavného pojednávania. Predmetná vec bola viackrát zo strany súdu vrátená a doposiaľ skončila v štádiu predbežného prejednávania obžaloby. Žalobca namietal, že obžaloba je postavená na nejasných skutkoch, zodpovednosti, výške škody a osobe poškodeného, a preto započítanie v tejto výške neuznal.

22. Odvolací súd posúdil žalobu ohľadom nároku vo výške 21 618,13 eura ako dôvodnú, pretože v konaní neboli preukázané skutočnosti o opodstatnenosti započítacej námietky. Podľa odvolacieho súdu len samotný odkaz na trestný spis nepostačuje na preukázanie dôvodnosti započítacieho prejavu, a teda na zánik nároku žalobcu do tejto výšky. Súčasne odvolací súd priznal žalobcovi z tejto sumy úroky z omeškania v ním uplatnenej výške, a to od 11. decembra 2014, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom žalovanému uplynula lehota na vrátenie pôžičky žalobcovi.

23. O nároku na náhradu trov celého konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že priznal žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %, keďže žalobca bol v

odvolacom konaní úspešný v pomerne nepatrnej časti.

24. Žalobca podal proti rozsudku odvolacieho súdu v celom rozsahu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, keďže má za to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu pravá na spravodlivý proces. Podané dovolanie odôvodňuje tým, že v konaní došlo k vade podľa § 420 písm. f) CSP. Žalobca v dovolaní žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne žiadal, aby v zmysle ustanovenia § 449 ods. 2 CSP zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

25. Žalobca v dovolaní poukázal na to, že od podania žaloby, resp. návrhu na vydanie platobného rozkazu súd prvej inštancie aj odvolací súd, v nadväznosti na námietku žalovaného, skúmali okrem iného aj aktívnu legitimáciu žalobcu. Súd prvej inštancie v prvom rozsudku, odvolací súd v zrušujúcom uznesení a opätovne prvoinstančný súd v druhom rozsudku jednoznačne konštatovali aktívnu legitimáciu žalobcu. Žalobca poukázal na to, že žalovaný uplatnil námietku absencie aktívnej legitimácie žalobcu už v odpore proti platobnému rozkazu. Súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom zamietol žalobu výlučne z dôvodu premlčania uplatneného nároku. Posúdeniu námietky premlčania súdom prvej inštancie predchádzalo posúdenie aktívnej legitimácie žalobcu. Premlčaný môže byť iba existujúci právny nárok, teda nárok prináležiaci žalobcovi. Aj odvolací súd v zrušujúcom uznesení skonštatoval existenciu aktívnej legitimácie žalobcu, keďže zaviazal súd prvej inštancie opätovne posúdiť právny nárok žalobcu vzhľadom na odvolacím súdom konštatovaný odklad splatnosti záväzku žalovaného voči žalobcovi a v prípade zistenia, že kontokorentný úver nebol splatený, posúdiť nárok žalobcu aj z pohľadu toho, či možno od neho spravodlivo žiadať na vyčkanie splatenia kontokorentného úveru, ak žalobca prestal byť v roku 2012 spoločníkom spoločnosti žalovaného. Podľa žalobcu odvolací súd ani nenaznačil dôvodnosť námietky žalovaného vo vzťahu k absencii aktívnej legitimácie žalobcu voči uplatnenému nároku, resp. jeho časti. Odvolací súd deklaroval odklad splatnosti záväzku žalovaného voči žalobcovi (z dôvodu ktorého nemohol byť nárok žalobcu premlčaný) a následne zaviazal súd prvej inštancie k posúdeniu ďalších podstatných otázok vo vzťahu k uplatnenému nároku, avšak nie existenciu alebo neexistenciu aktívnej legitimácie žalobcu. Súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu opätovne posúdil nárok žalobcu a v bode 51. odôvodnenia druhého rozsudku skonštatoval, že z vykonaného dokazovania má za to, že v konaní bola preukázaná aktívna legitimácia žalobcu. Súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu, že podľa jeho názoru nenastala podmienka splatnosti pôžičky a zároveň neboli preukázané také okolnosti na strane žalobcu a žalovaného, aby zasahoval do ich zmluvného vzťahu tým spôsobom, aby uložil žalovanému povinnosť porušiť ustanovenia Zmluvy o nadriadenosti záväzku. Vzhľadom na odôvodnenie druhého rozsudku súdu prvej inštancie, žalobca zameral svoje odvolanie, resp. jeho dôvody k otázke, či možno od neho spravodlivo žiadať na vyčkanie splatenia kontokorentného úveru, keď prestal byť spoločníkom žalovanej spoločnosti v roku 2012.

26. Po prijatí oznámenia Tatra banky, a. s., z 15. decembra 2021 o zániku Zmluvy o nadriadenosti záväzku z 5. decembra 2003, doplnil žalobca, vzhľadom na spornosť odkladu splatnosti záväzku žalovaného, tento listinný dôkaz a v rámci odvolacieho konania navrhol nariadiť pojednávanie na zopakovanie a doplnenie dokazovania. Žalobca preto očakával, že v odvolacom konaní budú diskutované výlučne otázky vedúce k zamietnutiu žaloby súdom prvej inštancie ohľadom toho, či nastala podmienka splatnosti pôžičky, a teda iba vecná stránka veci, nie procesná stránka ohľadne aktívnej legitimácie žalobcu. Žalobca namietal, že pri správnom postupe súdu vyriešenie procesnej prípustnosti predchádza hodnoteniu vecnej stránky veci, navyše pokiaľ sa ňou už súd prvej inštancie aj odvolací súd zaoberali.

27. Žalobca uviedol, že odvolací súd nariadil pojednávanie na 12. mája 2022 a následne na 31. mája 2022, na ktorom nekonal v súlade s postupom podľa § 382 CSP, keď na pojednávaní neupozornil strany, že sa podľa jeho názoru na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce a zároveň nevyzval strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Nepostupoval ani v súlade s ustanoveniami § 383, § 384 ods. 1 a § 385 ods. 1 CSP, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý

proces.

28. Podľa žalobcu od zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu nebolo vykonané relevantné dokazovanie vo vzťahu k existencii/neexistencii aktívnej legitímácie žalobcu, spôsobilé vyvolať tak zásadnú zmenu v skutkovom a právnom posúdení veci odvolacím súdom. Po zabezpečení oznámenia Tatra banky, a. s., z 15. decembra 2021 preukazujúceho zánik kontokorentného úveru, ktoré odvolací súd v zrušujúcom uznesení posúdil ako podstatné pre posúdenie ďalších nadväzujúcich právnych otázok, nemohol žalobca predpokladať zmenu v posudzovaní uplatneného nároku. Nedodržaním postupu podľa § 382, § 383, § 384 ods. 1 a § 385 ods. 1 CSP sa stalo rozhodnutie odvolacieho súdu nepredvídateľné a ústavne neudržateľné, pričom týmto postupom odvolacieho súdu bol narušený princíp právnej istoty. V súlade s ustanovením § 384 a § 388 CSP je odvolací súd povinný oboznámiť sporové strany so svojim odlišným právnym názorom a dať im príležitosť sa k nemu vyjadriť a tak prispôsobiť svoje právne a skutkové námietky. Postup odvolacieho súdu, ktorý síce potvrdil druhý rozsudok súdu prvej inštancie, avšak k záveru o jeho vecnej správnosti dospel na základe odlišného právneho posúdenia veci, pričom s týmto zámerom strany neoboznámil a nedal im príležitosť sa vyjadriť, je odopretím práva na právne vypočutie v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a aj čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Žalobca tak nemal možnosť vyjadriť sa k zamýšľanej zmene posúdenia zo strany odvolacieho súdu. Odvolací súd síce žalobe čiastočne v prospech žalobcu vyhovel, avšak vo zvyšnej časti potvrdil druhý rozsudok súdu prvej inštancie, ale vychádzajúc z rozdielného skutkového a právneho posúdenia veci, ktoré sa s ohľadom na predchádzajúce tri rozhodnutia súdov nejavilo dôvodné predpokladať. Odvolací súd dal stranám na pojednávaní priestor na vyjadrenie iba formálne, keďže ich neoboznámil so zamýšľaným rozdielnym posúdením veci, čím odňal žalobcovi možnosť zaujať stanovisko a prispôsobiť svoje právne a skutkové námietky. Nezopakoval tak relevantné dokazovanie zákonným spôsobom. Na rozdiel od súdu prvej inštancie, ktorý v druhom rozsudku výslovne konštatoval (viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v zrušujúcom uznesení) existenciu aktívnej legitímácie žalobcu, odvolací súd žalobu zamietol z dôvodu absencie aktívnej legitímácie žalobcu.

29. Žalobca v dovolaní namietal, že odvolací súd nezopakoval dokazovanie vo vzťahu k Dohode o zrušení zmluvy o postúpení pohľadávky z 5. júna 2006 ani výsluchom konateľa Ing. E., ani svedka Ing. E., neoboznámil jeho výsluch pred súdom prvej inštancie a ani jeho čestné prehlásenie a ďalšie nevyhnutné dôkazy, z ktorých následne vychádzal vo svojom rozhodnutí. Bez zopakovania dokazovania odvolací súd hodnotil dôkazy takým spôsobom, že zmenil skutkové zistenie súdu prvej inštancie bez vykonania jediného dôkazu. Nedodržaním postupu podľa § 382 CSP odvolací súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom a zároveň porušil aj kogentné procesné ustanovenia § 380, § 383 a § 384 ods. 1 CSP, čím porušil aj Ústavou SR zaručené procesné práva spojené so súdnou ochranou, najmä právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). V odvolaní proti v poradí druhému rozsudku prvoinštančného súdu žalobca navrhol, aby odvolací súd zopakoval dokazovanie vzhľadom na odvolacie dôvody, ktoré videl v nesprávnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie a nesprávnom právnom posúdení, pričom odvolací súd tak neučinil, čím porušil zákonné ustanovenia týkajúce sa civilného procesu v rámci odvolacieho konania t.j. ustanovenie § 383 a § 384 ods. 1 CSP. Ak podľa názoru odvolacieho súdu dospel súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a na nich založených právnych záveroch, bolo nevyhnutné v potrebnom rozsahu zopakovať dokazovanie odvolacím súdom a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov. Podmienkou zmeny rozhodnutia je, že odvolací súd na základe opakovaného dokazovania dospeje ku skutkovému stavu odlišnému od skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom. Uvedené platí aj v prípade, ak odvolací súd potvrdil časť rozsudku súdu prvej inštancie, avšak k záveru o jeho vecnej správnosti dospel na základe odlišného posúdenia veci.

30. Ďalej žalobca poukázal na to, že na nariadenom pojednávaní dňa 31. mája 2022 odvolací súd formálne oboznámil s obsahom súdneho spisu a listiny stroho vymenoval, avšak nezopakoval nevyhnutné dokazovanie, čo je zrejmé aj zo zvukového záznamu z pojednávania. Žalobca takýto postup odvolacieho súdu považuje za čisto formálny, nesplňajúci zákonnú požiadavku zopakovania

dokazovania. Žalobca namietal, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyvodil odlišné skutkové zistenia a na ich základe aj iné právne závery bez toho, aby vo veci doplnil alebo zopakoval dokazovanie. Odvolací súd je pritom viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie a v prípade pochybností o jeho správnosti môže dospieť k iným skutkovým záverom, ak tieto vyplynú zo zopakovania dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie alebo z vykonania nových dôkazov. Pri opakovaní a doplnení dokazovania je zásada priamosti oproti konaniu pred súdom prvej inštancie ešte sprísnená, pričom pre opakovanie dôkazov platia tie isté procesné postupy, ako pri vykonávaní pôvodného dôkazu (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/98/2017 z 26. septembra 2018). Podľa žalobcu tak odvolací súd dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako súd prvej inštancie a od jeho skutkových zistení sa odchýlil. Odvolací súd bez toho, aby riadne a zákonným postupom zopakoval, resp. doplnil dokazovanie ďalšími dôkazmi, paradoxne v rozpore s predchádzajúcim zrušujúcim uznesením odvolacieho súdu vyhodnotil rozdielne existenciu aktívnej legitímácie žalobcu bez toho, aby sa riadne vysporiadal s dôvodmi takéhoto postupu. Súd prvej inštancie mal na základe zisteného skutkového stavu vyplývajúceho z vykonaného dokazovania, na rozdiel od odvolacieho súdu, za preukázané, že žalobca je aktívne legitimovaný. Odvolací súd tak dospel k iným skutkovým záverom bez toho, aby dokazovanie doplnil, prípadne zopakoval a na základe toho svoj iný skutkový záver riadne vysvetlil. Závery odvolacieho súdu o nedôvodnosti žalobcom uplatneného nároku vychádzajúce len z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, bez jeho riadneho zopakovania, prípadne doplnenia, na základe ktorých dospel odvolací súd k úplne odlišným skutkovým a aj právnym záverom, sú nepresvedčivé a nie dostatočne zrozumiteľné (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/3/2020 z 26. novembra 2020). Hlavnou dovolacou námietkou žalobcu bolo, že odvolací súd musí zopakovať dôkazy vykonané súdom prvej inštancie, ak vykonané dôkazy mali byť podľa názoru odvolacieho súdu hodnotené odlišne, ako sa stalo v konaní pred prvoinštančným súdom. Pokiaľ odvolací súd v rámci preskúmavania rozhodnutia súdu prvej inštancie dôjde k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie zopakuje, nie však iba formálne. Podľa názoru žalobcu je rozhodnutie odvolacieho súdu navyše nepreskúmateľné a arbitrárne, keďže odvolací súd riadne a dostačujúco neodôvodnil svoje zmeňujúce rozhodnutie, pretože neobsahuje vysvetlenie podstatných dôvodov na základe ktorých zmenil rozhodnutie prvoinštančného súdu.

31. Vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu žalovaný uviedol, že žalobcom namietané nezopakovanie, prípadne nedoplnenie dokazovania pri zisťovaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu odvolacím súdom nie je relevantné, keďže odvolací súd vykonával výlučne opätovné právne posúdenie a navyše išlo o procesnoprávnu otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, tzn. odvolací súd nevyhodnocoval nanovo hmotnoprávny skutkový stav prípadu. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) sp. zn. IV. ÚS 254/2018-10 z 19. apríla 2018 v zmysle ktorého, odlišné právne posúdenie zo strany odvolacieho súdu už zisteného skutkového stavu prvostupňovým súdom nevyžaduje žiadne nové alebo doplnené dokazovanie. Žalovaný dovolacie námietky žalobcu vyhodnotil ako nesprávne, smerujúce k opakovanému, resp. rozšírenému dokazovaniu odvolacím súdom za účelom (do)zistenia hmotnoprávneho skutkového stavu za situácie, kedy odvolací súd právne vyhodnocoval výlučne procesnú otázku a (dodatočne) zisťoval procesnoprávne postavenie žalobcu, pričom toto vo výsledku právne posúdil odlišne od prvostupňového súdu. Aj keby malo ísť o vecné a hmotnoprávne posudzovanie skutkového stavu, odvolací súd by v zmysle § 383 CSP nebol viazaný zisteným skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, keďže dokazovanie v potrebnom rozsahu doplnil. Odvolací súd podľa žalovaného doplnil dokazovanie práve v rozsahu, ktoré si vyžiadalo správne právne posúdenie ohľadom zisťovania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Žalobca si podľa žalovaného zamieňa posudzovanie hmotnoprávneho skutkového stavu veci so splnením procesných podmienok konania, keďže ustanovenie § 384 ods. 4 CSP odvolaciemu súdu umožňuje aj bez návrhu vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky.

32. Žalovaný poukázal na to, že dôkazy o nesplnení procesnej podmienky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu doložil už spolu s podaným odporom a s poukazom na bod 10. a 11. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu sám žalobca neosvedčil, že mu aktívna vecná legitímácia patrí, preto nemohol odvolací súd inak rozhodnúť, keďže na pojednávaní dňa 31. mája 2022 došlo k jednoznačnému potvrdeniu

neexistencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Žalovaný namieta, že prvostupňový súd vo svojom prvom rozsudku ani odvolací súd v zrušujúcom uznesení, sa nijako nevyjadrili k aktívnej vecnej legitímácii žalobcu. Prvým rozsudkom prvoinštančného súdu bola žaloba zamietnutá pre uplatnenú námietku premlčania a druhým rozsudkom súdu prvej inštancie bola žaloba zamietnutá pre predčasnosť podania žaloby. Jediné vyjadrenie k aktívnej legitímácii žalobcu je obsiahnuté v bode 51. odôvodnenia druhého rozsudku prvostupňového súdu, kde síce prvoinštančný súd skonštatoval preukázanie aktívnej legitímácie žalobcu, ale to bolo na základe doplneného dokazovania pred odvolacím súdom v dovolaní napadnutom rozsudku prekonané, keď odvolací súd v bode 24. odôvodnenia svojho rozsudku vyriešil odlišný právny názor, a síce, že žalobca ohľadom sumy 165 969,59 eura stratil aktívnu legitímáciu. Súd vecnú legitímáciu skúma aj bez návrhu i v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta, a to v ktoromkoľvek štádiu konania v zmysle § 161 ods. 1 CSP.

33. Podľa žalovaného, už na základe oznámenia samotným žalobcom žalovanému o postúpení pohľadávky zo 6. júna 2006 v rozsahu vo výške 5 000 000 Sk (165 969,59 eura) zo žalovanej sumy nastal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, pretože žalobca už v čase podanej žaloby nebol v tomto rozsahu nositeľom hmotno-právneho oprávnenia. Podľa vyjadrenia žalovaného sa postup odvolacieho súdu týkal výlučne odlišného právneho posúdenia veci a splnenia procesných podmienok konania s ohľadom na doplnenie dokazovania v rozsahu nariadenom na odvolacom súde. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 380 CSP z ktorého vyplýva povinnosť odvolacieho súdu ustáliť otázku aktívnej vecnej legitímácie v konaní. Keďže žalovaný namietal nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu od začiatku konania, žalobca mal priestor protiargumentovať vlastným stanoviskom až do právoplatného skončenia konania. Podľa žalovaného bol hmotnoprávny skutkový stav ustálený skončením dokazovania na súde prvej inštancie, pričom práve právny názor prvoinštančného súdu bol následne prekonaný názorom odvolacieho súdu vychádzajúceho ako z už súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, tak aj z ním vykonaného doplnenia dokazovania ohľadom aktívnej legitímácie žalobcu. Vo vzťahu k žalobcom namietanému porušeniu § 382 CSP žalovaný uviedol, že toto ustanovenie sa vzťahuje na aplikáciu iného hmotného všeobecne záväzného právneho predpisu na vec a nie splnenie procesných podmienok v zmysle § 161 CSP. Interpretáciu a aplikáciu procesno-právnych ustanovení nemožno považovať za právne posúdenie veci. Aj keby sa jednalo o hmotnoprávny predpis, v zmysle § 382 CSP by muselo ísť o predpis alebo ustanovenie, ktoré pri rozhodovaní doposiaľ neboli použité, pričom žalobca tento právny predpis, resp. jeho ustanovenie nijako nešpecifikoval. Podľa žalovaného v predmetnej veci došlo len k rozdielnej aplikácii rovnakého právneho predpisu a aj rovnakého ustanovenia § 161 CSP. Odvolací súd v rámci dokazovania nielen vypočul sporové strany, ale aj vymenoval všetky listiny a vykonané dôkazy, ktoré boli rozhodujúce na prijatie jeho rozhodnutia. Žalovaný namietal, že odvolací súd v zrušujúcom uznesení neriešil a ani neprikázal súdu prvej inštancie riešiť otázku aktívnej legitímácie žalobcu. Odvolací súd nemá povinnosť zopakovať, resp. doplniť dokazovanie, ak rieši otázku splnenia procesných podmienok ani v prípade odlišného právneho posúdenia veci. Napriek tomu odvolací súd pre posúdenie procesnoprávnej otázky vykonal dokazovanie aj vypočutím žalobcu a pre posúdenie hmotnoprávnej otázky vykonal nový dôkaz t.j. Oznámenie Tatra banky, a. s., z 15. decembra 2021. S poukazom na uvedené skutočnosti žalovaný navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť.

34. K vyjadreniu žalovaného podal žalobca vyjadrenie v ktorom zdôraznil, že od začiatku súdneho konania tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd skúmali vzhľadom na námietku žalovaného aj aktívnu legitímáciu žalobcu. Ak by súd vyhodnotil neexistenciu aktívnej legitímácie žalobcu, žalobu by zamietol a tento dôvod uviedol v rozhodnutí. Podľa žalobcu tak prvoinštančný súd v oboch rozsudkoch, ako aj odvolací súd v zrušujúcom uznesení deklarovali aktívnu legitímáciu žalobcu. Súd prvej inštancie v prvom rozsudku zamietol žalobu z dôvodu premlčania uplatneného nároku. Pokiaľ sa teda prvoinštančný súd zaoberal premlčaním, najskôr musel posúdiť existenciu aktívnej legitímácie žalobcu, pričom premlčaný môže byť iba existujúci právny nárok patriaci žalobcovi. Odvolací súd deklaroval odklad splatnosti záväzku žalovaného voči žalobcovi, z ktorého dôvodu tento záväzok nemohol byť premlčaný. V poradí druhým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu, že podľa neho nenastala podmienka splatnosti pôžičky a zároveň neboli preukázané také okolnosti na strane žalobcu a žalovaného, aby zasahoval do ich zmluvného vzťahu takým spôsobom, že žalovanému uloží povinnosť porušiť ustanovenia Zmluvy o nadriadenosti. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie, ktorý v

druhom rozsudku výslovne konštatoval aktívnu legitímáciu žalobcu, v dovolaní napadnutom rozsudku žalobu sčasti zamietol z dôvodu absencie aktívnej legitímácie žalobcu.

35. V nadväznosti na vyjadrenie žalobcu žalovaný uviedol, že v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie ani zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu neobsahujú žiadne deklarovanie aktívnej legitímácie žalobcu, dokonca ani žiadne vyjadrenie v tejto súvislosti. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že prvoinštančný súd v prvom rozsudku (bod 41. odôvodnenia) zdôvodnil zamietnutie žaloby uplynutím premlčacej lehoty s tým, že ďalšími námietkami žalovaného sa nezaoberal, z čoho podľa žalovaného vyplýva, že súd sa námietkou žalovaného o neexistencii aktívnej legitímácie žalobcu nezaoberal. Podľa žalovaného odôvodnenie, na ktorom je založený postoj súdu prvej inštancie k existencii vecnej legitímácie žalobcu preukazuje, že súd túto otázku vyhodnotil nesprávne, keďže na základe súdneho spisu a dôkazov predložených žalovaným nemohol dospieť k záveru o aktívnej legitímácii žalobcu. K takémuto právnomu záveru súd prvej inštancie dospel v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia časovej súslednosti dôkazov. Ak by ju vyhodnotil správne, nemohol by svoje rozhodnutie založiť na tom, že došlo k zrušeniu Zmluvy o postúpení pohľadávok a preto je žalobca aktívne vecne legitimovaný. Ak by súd prvej inštancie hodnotil dôkazy dôsledne, musel by zákonite dospieť k opačnému záveru, a teda k rovnakému aký vyriekol odvolací súd v dovolaní napadnutom rozsudku. V dôsledku nesprávneho vyhodnotenia zásadných dôkazov preto súd prvej inštancie vo svojom druhom rozsudku konštatoval preukázanie aktívnej legitímácie žalobcu. V nadväznosti na žalobcom namietané porušenie ustanovenia § 382 CSP odvolacím súdom žalovaný uviedol, že v rámci odvolacieho konania nešlo o aplikáciu žiadneho nového ustanovenia právneho predpisu.

36. Žalovaný rovnako podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie a žiadal, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že odvolací súd bude viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania žalovaný odvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) CSP tvrdiac, že odvolací súd viedol odvolacie konanie nesprávnym procesným postupom, čím porušil jeho právo na spravodlivý proces. Taktiež žalovaný prípustnosť dovolania odvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Žalovaný poukázal na to, že odvolací súd v bode 28 odôvodnenia svojho rozsudku posúdil žalobu do výšky 21 618,13 eura ako dôvodnú, pretože v konaní neboli preukázané skutočnosti o opodstatnenosti započítanej námietky. Odvolací súd mal za to, že len samotný odkaz na trestný spis nie je postačujúci na preukázanie dôvodnosti započítacieho prejavu, a teda na zánik nároku žalobcu do tejto výšky. Súčasne odvolací súd priznal žalobcovi z tejto sumy úroky z omeškania v ním uplatnenej výške, a to od 11. decembra 2014, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom žalovanému uplynula lehota na vrátenie pôžičky žalobcovi. Na základe uvedených skutočností považoval odvolací súd odvolanie žalobcu za čiastočne dôvodné a preto rozsudok súdu prvej inštancie v časti zmenil a v časti ako vecne správny potvrdil. Procesný postup, ktorý žalovaný dovolaním napáda a na základe ktorého odvolací súd dospel k svojmu záveru je podľa žalovaného nesprávny a odvolací súd mu tým znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

37. Žalovaný v dovolaní poukázal na to, že už v podanom odpore výslovne uviedol, že pohľadávka žalobcu môže k dátumu požadovanej splatnosti uvádzanej na deň 10. decembra 2014 predstavovať maximálne sumu 21 618,13 eura, ktorú si žalovaný k uvedenému dňu jednostranne započítava s časťou svojej pohľadávky, ktorá mu vznikla z titulu náhrady škody uplatnenej voči žalobcovi v trestnom konaní vedenom voči jeho osobe ÚBOK, odbor Stred, Banská Bystrica pod sp. zn.: PPZ-11/BOK-S-2006, v súčasnosti vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou, sp. zn. 12T/88/2011 titulom časti zaplatených leasingových splátok. Na základe uvedeného zanikla pohľadávka žalobcu v celom rozsahu. Ako dôkaz žalovaný doložil vyčíslenie škody z 19. marca 2007 a Oznámenie o jednostrannom započítaní z 27. februára 2015. Rovnako žalovaný zdôvodnil náhradu škody, ktorá mu vznikla konaním žalobcu, na pojednávaní dňa 4. októbra 2018, na ktorom výslovne žiadal oboznámiť strany sporu a konajúci súd s konaním vedeným na Okresnom súde Vranov nad Topľou, sp. zn. 12T/88/2011, z ktorého vyplýva náhrada škody a na základe toho uskutočnený zápočet. Súd prvej inštancie v zápisnici z tohto pojednávania skonštatoval, že bol podaný aj návrh na oboznámenie spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12T/88/2011, pričom zároveň dodal, že toto konanie ku dňu pojednávania nie je právoplatne skončené.

Týmto postupom súd prvej inštancie nepriamym spôsobom, bez výslovného odmietnutia vykonať zásadný dôkaz navrhovaný žalovaným, odmietol žalovanému prístup k spravodlivosti. Následne odvolací súd na základe tejto skutočnosti v bode 28 odôvodnenia svojho rozsudku uviedol, že posúdil žalobu do výšky 21 618,13 eura ako dôvodnú, keďže v konaní neboli preukázané skutočnosti o opodstatnenosti započítanej námietky. Odvolací súd zdôvodnil, že len samotný odkaz na trestný spis nie je postačujúci na preukázanie dôvodnosti započítacieho prejavu, a teda na zánik nároku žalobcu do tejto výšky. Z uvedeného vyplýva, že prvoinstančný súd nevykonával dokazovanie požadované žalovaným a ktoré bolo následne rozhodujúce pre posúdenie nároku žalobcu vo vzťahu k sume 21 618,13 eura. Keďže odvolací súd rozhodol v prospech žalobcu na základe nepreukázaných skutočností, trpí takýto procesný postup odvolacieho súdu závažnou vadou, ktorou došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Odvolací súd bez náležitého skúmania a bližšieho zdôvodnenia stroho prisvedčil, že žalobca túto škodu neuznáva bez toho, aby uviedol aspoň jeden relevantný dôkaz.

38. Žalovaný má za to, že procesným konaním odvolacieho súdu bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces. Na jednej strane odvolací súd vo vzťahu k žalobcovi výslovne vytkol súdu prvej inštancie, že nezameral svoje dokazovanie za účelom zistenia, či došlo k splateniu úveru žalovaným a tým odňal sporovým stranám možnosť uplatniť si ich procesné práva, navrhovať a predkladať dôkazy v tomto smere, avšak, a čo je rozhodujúce pre samo dovolacie konanie, vo vzťahu k sume 21 618,13 eura započítanej titulom náhrady škody, nič také súdu prvej inštancie nevytkol, a ani sám v tomto smere nekonal. Takýto nespravodlivý postup odvolacieho súdu voči žalovanému nemôže zhojiť prosté konštatovanie o nepreukázaní opodstatnenosti započítanej námietky s odkazom na trestný spis, keď sa sám s týmto spisom neoboznámil a nedal odpoveď na predložené dôkazy žalovaného doložené ako prílohy k podanému odporu a ani neskúmal platnosť započítacieho prejavu.

39. Žalovaný odvolaciemu súdu vytýkal, že jeho rozhodnutie nespĺňa základné náležitosti rozsudku v zmysle § 220 ods. 2 CSP, majúce za následok nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozhodnutia, keďže v rozsudku neuviedol, z akého dokazovania vychádza jeho záver o zaviazaní žalovaného k zaplateniu sumy 21 618,13 eura a rovnako sa nedá zistiť, aké dôkazy v konaní vykonával a ako ich vyhodnotil vo vzťahu k tejto výške nároku a taktiež k výške príslušenstva, ktorej počiatok plnenia určil na 11. decembra 2014, a teda na čas, kedy podľa žalovaného nebol a ani nemohol byť ešte splatný tak, ako to vyplýva z oznámenia Tatra banky, a. s., z 15. decembra 2021, ktoré potvrdzuje, že k zániku úverového vzťahu došlo medzi podaním odvolania a vyhlásením rozsudku odvolacieho súdu. Odvolací súd ohľadom tejto dôležitej veci nevykonával žiadne dokazovanie a v rozsudku tak vyriekol nesprávny vecný záver podporený nesprávnym, ba dokonca žiadnym odôvodnením v rozpore so skutkovými okolnosťami prípadu. Odvolací súd vôbec neskúmal a nezisťoval v akom rozsahu sa vzájomné pohľadávky žalobcu a žalovaného stretli a v akom rozsahu došlo k zániku pohľadávky jednostranným úkonom smerujúcim na započítanie z 27. februára 2015. Následne tiež vôbec neskúmal, kedy presne k splatnosti sumy 21 618,13 eura naozaj došlo, len stroho skonštatoval, že priznal žalobcovi z tejto sumy úroky z omeškania v ním uplatnenej výške, a to od 11. decembra 2014, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom žalovanému uplynula lehota na vrátenie pôžičky žalobcovi. Takéto konštatovanie odvolací súd nijako neodôvodnil a podľa žalovaného je vyslovene nesprávne. Dokonca sám žalobca vo svojom vyjadrení z 24. mája 2022 uviedol, že podmienky splatnosti nastali až zánikom úverového vzťahu medzi Tatra bankou, a. s., a žalovaným, a teda s určitosťou nie 11. decembra 2014. Odvolací súd tak určil splatnosť nielen v rozpore s objektívnymi skutočnosťami, ale aj v rozpore s tvrdeniami obidvoch sporových strán. Aj v tomto prípade odvolací súd nesprávnym procesným postupom spočívajúcim v nevykonaní žiadneho dokazovania ohľadom dátumu splatnosti údajnej sumy 21 618,13 eura porušil zákonom garantované práva žalovaného na spravodlivý proces.

40. Prípustnosť dovolania žalovaný odvodzuje aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP majúce za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Podľa zistení žalovaného, dovolacím súdom nebola doposiaľ nikdy riešená právna otázka týkajúca sa právneho posúdenia odloženej splatnosti záväzku z viacstrannej dohody uzavretej medzi veriteľom, dlžníkom a bankou, z ktorej by vyplýval vznik nadriadeného záväzku, na základe ktorého sa všetky strany dohodli, že dlžník bude plniť veriteľovi až potom, čo uhradí svoje

záväzky voči banke. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23Cdo 2907/2014, ktorý riešil identické skutkové okolnosti ako sú aj v prejednávanom prípade. Podľa žalovaného výsledkom takéhoto posúdenia potom musí byť to, že ak nastala splatnosť záväzku resp. istiny až dňom úplného splnenia nadriadeného záväzku v zmysle Zmluvy o nadriadenosti záväzku z 5. decembra 2003, ktorým sa rozumie úver a tento bol splatený až v roku 2021, odvolací súd potom nemohol viazať vznik nároku na úroky z omeškania ako príslušenstvo záväzku od 11. decembra 2014, kedy nadriadený záväzok ešte existoval.

41. Podľa žalovaného v danom prípade došlo k vade konania zakotvenej v § 420 písm. f) CSP spočívajúcej v nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu, ktorý žalovanému znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces a rovnako aj § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keďže rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Ohľadom vady konania podľa § 420 písm. f) CSP, postup odvolacieho súdu znemožnil realizáciu práv, ktoré mali slúžiť na ochranu a obranu práv a záujmov žalovaného v tom, že k uvedenej vade malo dôjsť nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu, ktorý zmenil rozsudok súdu prvej inštancie bez vysporiadania sa s dôkazmi žalovaného prednesenými jednak pred súdom prvej inštancie a jednak v odvolacom konaní. Ani prvoinštančný súd, ani odvolací súd v tejto časti nevykonali potrebné dokazovanie. Rozsudok odvolacieho súdu je bez presvedčivého zdôvodnenia priznania čiastočného nároku, rovnako bez náležitého zdôvodnenia neprihliadnutia na predložené dôkazy, v čoho dôsledku je nepreskúmateľný. Odvolací súd sa mal podľa žalovaného vysporiadať so všetkými dôkazmi predloženými žalovaným a zároveň sa vysporiadať so všetkými skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie, keďže súd prvej inštancie sa o nich nezmienil ani ich nezodpovedal. Všeobecné konštatovanie odvolacieho súdu o neopodstatnenosti započítacieho prejavu v prípade konkrétne predložených dôkazov a preukázaných okolností, je nedostatočným odôvodnením rozhodnutia, pretože z neho nie je možné zistiť, ako sa odvolací súd vysporiadal s predloženými dôkazmi žalovaného vo vzťahu k žalovanému uložených povinností zaplatiť žalobcovi sumu 21 618,13 eura s príslušenstvom.

42. Z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je podľa žalovaného tento nepreskúmateľný a arbitrárny, v dôsledku čoho odvolací súd zaťažil svoje konanie procesnou vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP, ako aj vadou podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP vzhľadom na nesprávne právne posúdenie veci a to zvlášť za situácie, keď odvolací súd rozhodoval vo veci konečným rozhodnutím.

43. Spolu s dovolaním žalovaný podal aj návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozsudku do skončenia dovolacieho konania. Uviedol, že sa jedná o vysokú sumu istiny ako aj príslušenstva, ktorú žalovaný nie je schopný za súčasnej finančnej situácie uhradiť bez toho, aby to nemalo likvidačné dôsledky na jeho chod, resp. veľmi negatívne dopady na úhradu všetkých povinných platieb, vrátane mzdových nárokov jeho zamestnancov. Exekučné konanie by spôsobilo blokáciu účtov a tým platobnú neschopnosť žalovaného, čo možno podľa žalovaného považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 444 ods. 1 CSP. Žalovaný má za to, že opodstatnenosť jeho žiadosti o odklad vykonateľnosti vyplýva z celého obsahu súdneho spisu a zdôrazňuje, že okamžitý výkon rozhodnutia by viedol k odňatiu značnej časti finančných prostriedkov, ktoré slúžia k jeho podnikateľskej činnosti a k zablokovaniu bankových účtov a tým k jeho hospodárskemu zániku, čím by nepripustným spôsobom došlo k zásahu do jeho základných majetkových práv. Žalovaný uviedol, že celá jeho produkcia je založená na priebežných konkrétnych objednávkach odberateľov, čo je materiálovo a finančne veľmi náročné, a teda prípadné exekučné konanie by ohrozilo nie len výrobný proces žalovaného, ale aj výrobu odberateľov, ktorí sú na jeho subdodávky odkázaní a spôsobilo by to reťazovú reakciu likvidácie podnikateľských subjektov, a to ako dodávateľov žalovaného, tak zvlášť jeho odberateľov. Rovnako by prípadné exekučné konanie ohrozilo proces úverového financovania výroby a vzťahy k bankám, ktoré by pre negatívny rating mohli vyhlásiť okamžitú splatnosť úverov. Akákoľvek forma exekúcie by viedla k strate obchodných partnerov a k vážnemu ohrozeniu zamestnanosti, kde by hrozila strata zamestnanosti 200 zamestnancom žalovaného, resp. ich pomernej časti. Žalovanému tak hrozí závažná ujma spočívajúca v exekúcii, pričom takýto výkon napadnutého rozhodnutia by žalovanému spôsobil neprimeraný zásah do jeho majetkovej sféry a hrozbu závažnej ekonomickej ujmy, ak nie likvidácie, s

negatívnym dopadom nielen na žalovaného, ale aj na obchodných partnerov, zamestnancov žalovaného a taktiež na samotný štát, čo žalovaný považuje za dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 444 ods. 1 CSP, ktoré podľa neho odôvodňujú jeho návrhu na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozsudku vyhovieť.

44. K dovolaniu žalovaného žalobca uviedol, že ho považuje za nedôvodné. Námietky, ktoré žalovaný uplatnil v dovolaní, uplatnil aj v rámci odvolacieho konania, pričom sa s nimi odvolací súd dostatočne vysporiadal. Žalobca námietku žalovaného vo vzťahu k záveru odvolacieho súdu o tom, že v konaní neboli preukázané skutočnosti o opodstatnenosti započítanej námietky nepovažuje za dôvodnú, keďže odvolací súd svoje rozhodnutie o priznaní nároku žalobcu na zaplatenie časti jeho pohľadávky do výšky 21 618,13 eura riadne a zrozumiteľne vysvetlil v bodoch 26., 27. a 28. odôvodnenia jeho rozsudku. Toto odôvodnenie odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia, pretože sú z neho zrejme podstatné dôvody, ktoré súd k takémuto rozhodnutiu viedli. Konaním odvolacieho súdu v tejto časti tak nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Záverom žalobca navrhol, aby najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol a v prípade, ak dovolací súd dospeje k záveru o jeho prípustnosti, aby dovolanie žalovaného ako nedôvodné zamietol.

45. V súvislosti so žiadosťou žalovaného o odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu žalobca poukázal na to, že žalovaný je obchodnou spoločnosťou s aktívami presahujúcimi sumu 10 000 000 eur a jeho celkové ročné výnosy za posledných päť rokov sa pohybovali v rozmedzí 11 740 000 eur až 15 070 000 eur. Za obdobie posledných piatich rokov žalovaný nikdy nebol v strate a jeho ročné zisky sa pohybovali od 92 193 eur po 429 580 eur, pričom všetky tieto údaje sú verejne dostupné z údajov Finančnej správy SR. Vzhľadom k týmto skutočnostiam považuje žalobca žiadosť žalovaného o odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu za účelovú a nedôvodnú.

46. K vyjadreniu žalobcu žalovaný uviedol, že žalobcom citované časti druhého rozsudku súdu prvej inštancie a rozsudku odvolacieho súdu neobsahujú žiadne vysporiadanie sa so zásadnou právnou skutočnosťou, ktorou je opodstatnenosť pohľadávky žalovaného. Žalovaný trvá na tom, že tak súd prvej inštancie ako ani odvolací súd neskúmal opodstatnenosť pohľadávky žalovaného a v tejto súvislosti nevykonal žiadne dokazovanie rozhodujúce pre posúdenie nároku žalobcu vo vzťahu k sume 21 618,13 eura. Odvolací súd rozhodol v tejto časti v prospech žalobcu len na základe ničím nepodložených tvrdení žalobcu. Z postupu odvolacieho súdu možno vyvodiť, že paralyzoval kompenzačnú námietku žalovaného keď konštatoval, že žalobcom neuznanú pohľadávku žalovaného nemožno započítať z dôvodu tvrdenia žalobcu o jej spornosti a neuznaní. Z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že započítanie pohľadávok je možné len v prípade vzájomne uznaných nesporných pohľadávok. Žalovaný na pojednávaniach zdôvodnil všetky predpoklady vzniku škody a podporil ich aj dôkazne a to vyčíslením škody obsiahnutým v liste adresovanom Úradu boja proti organizovanej kriminalite PPZ z 19. marca 2007 a žiadosťou o oboznámenie a tým aj o vykonanie dôkazu trestným spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/88/2011. Žalovaný má za to, že predložil dôkazy na preukázanie zániku sumy 21 618,13 eura jednostranným započítaním pohľadávok a záväzkov z 27. februára 2015. Ak by bol vykonaný dôkaz oboznámením s trestným spisom sp. zn. 12T/88/2011, spolu s vyčíslením škody z 19. marca 2007 a jednostranným započítaním pohľadávok a záväzkov z 27. februára 2015, tento by preukazoval zánik časti pohľadávky žalobcu vo výške 21 618,13 eura. V opačnom prípade mal súd tento dôkaz odmietnuť a odôvodniť jeho nevykonanie. Takýmto postupom súd odoprel žalovanému prístup k dôkazu, ktorý označil a je rozhodujúci pre preukázanie nedôvodnosti nároku žalobcu ohľadom sumy 21 618,13 eura. Keďže sa ako prvý k nároku vo výške 21 618,13 eura vyjadril až odvolací súd vo svojom rozsudku, ktorý ho prisúdil žalobcovi bez ďalšieho dokazovania, nemal žalovaný možnosť využiť žiaden opravný prostriedok. Podľa žalovaného je právne neakceptovateľné, aby sa odvolací súd stotožnil s názorom žalobcu a nárok žalobcovi priznal bez toho, aby tento svoje tvrdenia, ktorými rozporuje dôkazy žalovaného, dôkazne aj podložil a tým tvrdenia žalovaného vyvrátil.

47. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, pričom neuviedol žiadne nové skutočnosti v súvislosti s dovolaním žalovaného.

48. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu uviedol, že postup odvolacieho súdu sa týkal výlučne odlišného právneho posúdenia skutkovo už ustálenej veci a splnenia procesných podmienok konania aj s ohľadom na doplnenie dokazovania v rozsahu nariadenom na odvolacom súde, a teda v rozsahu smerujúcom k opätovnému posúdeniu vecnej legitímácie žalobcu.

49. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas žalobca aj žalovaný, každý v rozsahu, v akom bolo napadnuté rozhodnutie vydané v jeho neprospech (§ 424 CSP), obaja zastúpení podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a dospel k záveru o prípustnosti dovolania žalobcu aj žalovaného v zmysle § 420 písm. f) CSP a taktiež o dôvodnosti oboch dovolaní.

50. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

51. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

52. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

53. Podľa § 431 ods. 1, ods. 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

54. Podľa § 432 ods. 1, ods. 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

55. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom, pričom integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle vyššie citovaného ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká zo zákonného, ale aj z ústavno-právneho rámca, a ktorý tak zároveň znamená porušenie Ústavou Slovenskej republiky zaručených procesných práv v spojení so súdnou ochranou práva.

56. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07).

57. Požiadavka riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia sa vzťahuje na každé súdne rozhodnutie, pričom odôvodnenie rozhodnutia musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu jeho správnosti v konaní o opravnom (riadnom alebo mimoriadnom) prostriedku. Ak rozhodnutie neobsahuje zákonné náležitosti, ide o rozhodnutie nepreskúmateľné a takéto rozhodnutie súdu porušuje právo strany sporu na spravodlivý proces, pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti

rozhodnutiu v rámci opravných prostriedkov. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) v rámci svojej judikatúry opakovane vyslovil, že súd musí v rozsudku jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie, pričom sa musí zaoberať aj najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a súčasne uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov. Podľa ESLP právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

58. Rovnako, podľa judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

59. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Uvedené platí o to viac, ak ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd zmení rozhodnutie súdu prvej inštancie.

60. Z obsahu dovolania žalobcu najvyšší súd zistil, že žalobca poukazujúc na dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu spočívajúci v nevykonaní riadneho dokazovania v rámci odvolacieho konania ohľadom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vo vzťahu k jeho nároku na vrátenie pôžičky v rozsahu sumy 165 969,59 eura (pôvodne 5 000 000 Sk). V nadväznosti na záväzné stanovisko odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení súd prvej inštancie na odstránenie spornosti ohľadom toho, či žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby v rozsahu sumy 165 969,59 eura (pôvodne 5 000 000 Sk), keďže podľa obrany žalovaného malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky, vykonal dokazovanie z ktorého vyplynulo, že došlo k platnému zrušeniu Zmluvy o postúpení pohľadávky z 5. júna 2006, na základe čoho súd prvej inštancie ustálil, že v konaní je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu. V rozpore s tým následne odvolací súd v bodoch 22., 23. a 24. odôvodnenia svojho rozsudku skonštatoval, že žalobca do sumy 165 969,59 eura (pôvodne 5 000 000 Sk) stratil aktívnu legitímáciu z dôvodu postúpenia pohľadávky na prvého postupníka - dcérsku spoločnosť, ktorý následne postúpil pohľadávku na ďalšieho postupníka, a to na svoju materskú spoločnosť. Najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že k takémuto právnemu záveru dospel odvolací súd na základe tvrdenia žalovaného a jeho právnej zástupkyne (bod 23. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Z obsahu súdneho spisu ohľadom priebehu odvolacieho konania ani z napadnutého rozhodnutia pritom nevyplyva, že by odvolací súd pred prijatím takéhoto stanoviska doplnil dokazovanie v potrebnom rozsahu.

61. Ďalej najvyšší súd dospel k názoru, že z rozsudku odvolacieho súdu nie je možné jednoznačne

ustáliť, či odvolací súd nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu založil na potvrdení skutočnosti a síce, že Dohoda o zrušení zmluvy o postúpení pohľadávky bola uzatvorená neskoro, keď pohľadávka odišla z dispozičnej sféry postupcu aj z dispozičnej sféry prvého postupníka, a teda v čase kedy postupca s týmito právami už nemohol disponovať alebo absenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu založil na tom, že Dohoda o zrušení zmluvy o postúpení pohľadávky bola neurčitá, nezrozumiteľná, nejasná a nebolo preukázané, že by sa vzťahovala k samotnej Dohode o postúpení pohľadávky. Ak odvolací súd považoval, vzhľadom na jej obsah, dohodu o zrušení Zmluvy o postúpení pohľadávky za majúcu vážne nedostatky, nepochybne sa musel s jej obsahom oboznámiť a to vykonaním dôkazu listinou. Navyše odvolací súd ani bližšie nevysvetlil, z akých dôvodov považoval zmluvu za neurčitú, nejasnú, nezrozumiteľnú a navyše ani za nevzťahujúcu sa k Dohode o postúpení. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti má najvyšší súd za to, že odvolací súd svoje právne závery o absencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu založil na tvrdeniach žalovaného a jeho právnej zástupkyne bez toho, aby takéto právne stanovisko najskôr podložil vykonaním zodpovedajúceho náležitého dokazovania. Právne závery odvolacieho súdu ohľadom nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v rozsahu jeho nároku na vrátenie pôžičky v sume 165 969,59 eura tak sú z pohľadu dovolacieho súdu nedostatočné, nepreskúmateľné a nepresvedčivé a z hľadiska dovolacieho prieskumu nemôžu obstáť.

62. V ustanovení § 383 CSP je vyjadrená zásada, podľa ktorej je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Posúdiť odlišne skutkový stav veci odvolací súd nemôže len prehodnotením dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie. Z ustanovenia § 384 ods. 1, ods. 2, ods. 3 CSP vyplýva, že ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám, prípadne môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich nevykonala súd prvej inštancie, hoci ich strana navrhla, ako aj doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366, keď pôjde o tzv. novoty v odvolacom konaní. Z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je opakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo 131/2009 zo 7. septembra 2010). Odvolací súd musí zopakovať dôkazy vykonané súdom prvej inštancie, ak vykonané dôkazy mali byť podľa názoru odvolacieho súdu hodnotené odlišne, ako sa stalo v konaní pred súdom prvej inštancie.

63. V súvislosti s tvrdením žalovaného o tom, že záver odvolacieho súdu o absencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu ohľadom nároku na zaplatenie sumy 165.969,59 eura (pôvodných 5 000 000,- Sk) je správny, keďže súd má podľa ustanovení § 161 a § 384 ods. 4 CSP povinnosť kedykoľvek počas konania skúmať splnenie procesných podmienok, za ktorých môže konať a rozhodnúť, najvyšší súd zaujal stanovisko, že tento názor žalovaného nie je správny. Procesné podmienky podľa vyššie uvedených ustanovení predstavujú zákonné predpoklady, za ktorých súd môže o veci konať a rozhodnúť, pričom sa na ne prihliada ex offio. Jedná sa o procesné podmienky na strane súdu (napr. právomoc, príslušnosť), procesné podmienky na strane sporových strán (napr. procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, povinnosť zastúpenia, spôsobilosť byť zástupcom a splnomocnenie zástupcu strany), vecné procesné podmienky (napr. existencia návrhu na začatie konania, splnenie poplatkovej povinnosti), alebo negatívne procesné podmienky (napr. prekážka rozhodnutej veci, prekážka litispendencie). Následkom neodstrániteľného nedostatku procesnej podmienky je pritom spravidla zastavenie konania. Naproti tomu, vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna strana civilného sporového konania (žalobca) je subjektom (nositeľom) hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide, čo zakladá jeho aktívnu vecnú legitímáciu a druhá sporová strana (žalovaný) je subjektom (nositeľom) hmotnoprávnej povinnosti, v dôsledku čoho je pasívne vecne legitimovaný. Danosť aktívnej vecnej legitímácie neskúma súd ex offio, ale povinnosť ju preukázať zaťažuje žalobcu, pričom jej preukázanie je následne predpokladom pre priznanie jeho nároku súdom a teda pre úspešnosť v spore. Pokiaľ by v konaní boli splnené procesné podmienky, za ktorých súd môže o veci konať a rozhodnúť a žaloba by v konaní nepreukázala svoju aktívnu vecnú legitímáciu, viedlo by to súd k zamietnutiu jeho žaloby a nie k zastaveniu konania.

64. Z obsahu dovolania podaného žalovaným dovolací súd zistil, že žalovaný poukazuje na dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP namieta nevykonanie dôkazu spočívajúceho v oboznámení sa s trestným spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/88/2011 v priebehu celého konania. Napriek tomu, že na pojednávaní dňa 4. októbra 2018 žalovaný výslovne žiadal pripojiť a oboznámiť sporové strany a konajúci súd s obsahom trestného spisu sp. zn. 12T/88/2011, súd prvej inštancie túto skutočnosť v zápisnici skonštatoval a dodal, že predmetné konanie nie je právoplatne skončené. Žalovaný uviedol, že takýmto postupom prvoinštančný súd nepriamo a bez formálneho odmietnutia vykonať zásadný dôkaz navrhovaný žalovaným odmietol žalovanému prístup k spravodlivosti. Navyše na základe týchto skutočností následne odvolací súd žalobu do výšky 21 618,13 eura posúdil ako dôvodnú, pretože v konaní neboli preukázané skutočnosti o opodstatnenosti započítacej námietky. V nadväznosti nato odvolací súd uviedol, že len samotný odkaz na trestný spis nie je postačujúci na preukázanie dôvodnosti započítacieho prejavu, a teda na zánik nároku žalobcu do tejto výšky. Podľa žalovaného oboznámením sa s týmto súdnym spisom a v ňom založenými listinnými dôkazmi mala byť v konaní preukázaná výška náhrady škody, ktorú si žalovaný uplatňuje voči žalobcovi v trestnom konaní a na základe toho uskutočnený zápočet. Vychádzajúc z tohto dôkazu tak mal následne súd dospieť k záveru o tom, že došlo k započítaniu pohľadávky žalobcu titulom vrátenia časti pôžičky v sume 21 618,13 eura s pohľadávkou žalovaného na náhradu spôsobenej škody, čo by v konečnom dôsledku viedlo k zamietnutiu žaloby žalobcu v celom rozsahu. Žalovaný tiež v dovolaní namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ktorý podľa jeho názoru neskúmal ani nezisťoval v akom rozsahu sa vzájomné pohľadávky žalobcu a žalovaného stretli a v akom rozsahu došlo k zániku pohľadávky jednostranným úkonom žalovaného smerujúcim na započítanie z 27. februára 2015. Odvolací súd sa tak v odôvodnení svojho rozhodnutia nijako nevysporiadal so zásadným tvrdením žalovaného a síce, že pohľadávka žalobcu v rozsahu 21 618,13 eura zanikla okamihom, keď sa stretli vzájomné pohľadávky žalobcu a žalovaného spôsobilé na započítanie.

65. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

66. Z obsahu súdneho spisu najvyšší súd zistil, že žalovaný už v priebehu konania na súde prvej inštancie navrhol vykonať dôkaz pripojením a oboznámením s trestným spisom konajúceho súdu sp. zn. 12T/88/2011. Súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení sa najskôr zaoberal právnym posúdením otázky odloženej splatnosti záväzku žalovaného vrátiť žalobcovi poskytnutú pôžičku. Keďže súd prvej inštancie druhým rozsudkom žalobu zamietol z dôvodu, že bola podaná predčasne, keď záväzok žalovaného kvôli nesplateniu kontokorentného úveru v zmysle Zmluvy o nadriadenosti záväzku nebol splatný, žalobu zamietol. V súvislosti s takýmto rozhodnutím sa tak oboznámenie s trestným spisom sp. zn. 12T/88/2011 javilo ako neúčelné. Ako však vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v priebehu odvolacieho konania došlo k splneniu nadriadeného záväzku v zmysle Zmluvy o nadriadenosti záväzku, v dôsledku čoho nastala odložená splatnosť záväzku žalovaného vrátiť žalobcovi poskytnutú pôžičku. Odvolací súd sa tak zaoberal posúdením, v akom rozsahu má žalobca nárok domáhať sa vrátenia poskytnutej pôžičky. Odvolací súd v nadväznosti na to dospel k názoru, že nárok žalobcu v rozsahu sumy 21 618,13 eura je dôvodný a v tomto rozsahu žalobe žalobcu vyhovel, keď žalovaného zaviazal zaplatiť túto sumu žalobcovi. Z obsahu spisového materiálu dovolací súd zistil, že napriek tomu, že odvolací súd nárok v tomto rozsahu považoval za dôvodný a preukázaný, o tomto nároku žalobcu odvolací súd rozhodol bez toho, aby sa najskôr zaoberal kompenzačnou námietkou žalovaného uplatnenou už v podanom odpore. Navyše v priebehu odvolacieho konania žalovaný opakovane navrhol doplniť dokazovanie pripojením a oboznámením trestného spisu sp. zn. 12T/88/2011, na základe ktorého by mala byť preukázaná výška náhrady škody, ktorú si žalovaný uplatňuje voči žalobcovi v trestnom konaní a v dôsledku započítania ktorej proti pohľadávke žalobcu na vrátenie pôžičky malo dôjsť k zániku nároku žalobcu aj v tomto rozsahu.

67. Najvyšší súd v posudzovanom prípade zaujal stanovisko, že z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu nevyplyva, že by sa odvolací súd náležite vysporiadal s dôvodmi prečo žalovaným navrhnutý

dôkaz nevykonan. Nemožno skonštatovať, že by odvolací súd tento dôkaz vo vzťahu k priznanému nároku vyhodnotil ako nadbytočný, nie relevantný alebo nemajúci výpovednú hodnotu ku skutočnosti, ktorá sa má vykonaním tohto dôkazu potvrdiť alebo vyvrátiť. Odvolací súd tak nijakým zrozumiteľným spôsobom nevysvetlil prečo navrhnutý dôkaz nevykoval, resp. vyhodnotil ho ako nepodstatný v okolnostiach posudzovaného prípadu. Odôvodnenie nepripojenia žalovaným navrhovaného trestného spisu iba tým, že len samotný odkaz na trestný spis nie je postačujúci na preukázanie dôvodnosti započítacieho prejavu, nepovažuje dovolací súd za dostatočný, keď sa nejedná len o odkaz na trestný spis, ale nepochybne ním žalovaný sledoval, aby sa súd oboznámil s ním v trestnom konaní navrhovanými, prípadne vykonanými dôkazmi. V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu sa ustálil názor, podľa ktorého nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov, alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (por. napr. 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Podľa názoru ÚS SR, vyjadreného v uznesení napr. sp. zn. IV. ÚS 557/2020-14 z 10. novembra 2020, tento záver však nemožno úplne absolutizovať, pričom poukázal a stotožnil sa s názormi vyjadrenými v uznesení NS SR sp. zn. 4Cdo/105/2019 z 28. novembra 2019, podľa ktorého porušenie práva na spravodlivé súdne konanie môže zakladať aj deficit v dokazovaní (napr. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.). Z tohto dôvodu je potrebné pristupovať k posudzovaniu a hodnoteniu dôkazov individuálne, čo platí predovšetkým pre súdy vyššej inštancie v konaní o opravných prostriedkoch.

68. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd poukazuje aj na právne stanovisko ústavného súdu, podľa ktorého, ak všeobecný súd nevykoná dôkaz navrhovaný stranou konania, hoci tento má preukazovať takú, medzi stranami konania spornú skutkovú okolnosť, ktorá je pre meritórne posúdenie žalobného nároku významná, či dokonca rozhodujúca, znemožní tým strane konania uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces. Znamená to vo svojich dôsledkoch aj porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (porovnaj II. ÚS 168/2019 z 21. novembra 2019).

69. V neposlednom rade dovolací súd ako dôvodnú vyhodnotil aj námietku žalovaného v súvislosti s výškou príslušenstva k priznanej sume 21 618,13 eura, na ktorej zaplatenie zaviazal žalovaného. Na jednej strane odvolací súd v úvode odôvodnenia svojho rozsudku poukazuje na to, že v priebehu odvolacieho konania, a teda v priebehu roku 2021 došlo k splneniu kontokorentného úveru v zmysle Zmluvy o nadriadenosti záväzku, v dôsledku čoho súčasne nastala aj splatnosť záväzku žalovaného vrátiť žalobcovi poskytnutú pôžičku. Na strane druhej odvolací súd priznal žalobcovi k istine úrok z omeškania v sadzbe 9,05 % ročne už od 11. decembra 2014 do zaplatenia t.j. odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom žalovanému uplynula lehota na vrátenie pôžičky žalobcovi. Odvolací súd týmto spôsobom určil počiatok plnenia príslušenstva k priznanej istine k dátumu, kedy sám skonštatoval, že záväzok ešte nebol splatný. Z oznámenia Tatra banky, a. s., z 15. decembra 2021 o zániku Zmluvy o nadriadenosti záväzku z 5. decembra 2003 pritom nevyplyva, kedy presne k splneniu nadriadeného záväzku (kontokorentného úveru) došlo a kedy teda fakticky nastala splatnosť záväzku žalovaného vrátiť žalobcovi pôžičku v rozsahu priznanej sumy. Vychádzajúc z uvedeného, závery súdu týkajúce sa počiatku omeškania sú rozporné a vyznievajú nepresvedčivo. Z rozsudku odvolacieho súdu tak nevyplyva, na základe čoho odvolací súd určil začiatok plnenia príslušenstva dňom 11. decembra 2014. Vzhľadom k tomu dovolací súd napadnuté rozhodnutie aj v tejto časti vyhodnotil ako neodôvodnené, nedostatočné a nepreskúmateľné.

70. V dôsledku uvedeného procesného postupu odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva žalobcu a súčasne aj žalovaného na riadne odôvodnenie rozhodnutia, a teda aj k porušeniu ich základného práva na spravodlivý proces, vyplývajúceho z článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z článku 6 ods. 1 Dohovoru, čo zakladá vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd má za to, že v posudzovanom prípade sa jedná o taký prípad, keď odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku a súčasne vo vzťahu k námietkam žalovaného také nedostatočné, že neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, neobsahuje stanovisko súdu ku všetkým relevantným námietkam oboch strán sporu, a preto je možné konštatovať, že odôvodnenie

rozhodnutia odvolacieho súdu nie je riadne a nezodpovedá tak požiadavkám spravodlivého procesu. Uvedené zakladá prípustnosť a zároveň aj dôvodnosť oboch podaných dovolaní podľa § 420 písm. f) CSP.

71. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že nakoľko v posudzovanom prípade zistil vady zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, namietané obidvoma stranami sporu, zrušil rozsudok odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP), keď má za to, že nápravu je možno dosiahnuť obe zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu. Vzhľadom na zrušenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v zmysle § 420 písm. f) CSP (ktoré zakladá prípustnosť a aj dôvodnosť dovolania), dovolací súd sa už ďalej nezaoberal skúmaním prípustnosti dovolania žalovaného založeného ustanovením § 421 písm. b) CSP, pretože v danom štádiu konania by to bolo nadbytočné (viď bod 28 uznesenia Veľkého senátu občianskoprávneho kolégia sp. zn. 1VCdo/1/2018 z 21. marca 2018), z ktorého vyplýva, že dovolací súd sa z povahy dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 420 CSP zaoberá najprv týmto dovolacím dôvodom a ak zistí, že je daný, dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 421 CSP sa už nezaobera, pretože by to bolo neefektívne. Existencia dovolacieho dôvodu podľa § 420 CSP zakladá totiž nie len prípustnosť, ale zároveň aj dôvodnosť podaného dovolania.

72. Podľa § 453 ods. 3 CSP, ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

73. V súlade s vyššie uvedeným ustanovením tak o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom konečnom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 CSP).

74. Vzhľadom na to, že dovolací súd zrušil dovolaniami napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, nerozhodoval už o návrhu žalobcu na odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu.

75. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.